

Nordbornholm

UGEBLAD FOR NORD-BORNHOLM

Udkommer i hvert Hjem i Allinge-Sandvig, Tejn, Rø, Klemens, Hasle, Rutsker, Olsker

Nordbornh,
KINO
Fredag og
Søndag Kl. 20
En spændende
Kriminalfilm med
den populære af
alle Literaturs og
Filmens Detektiver
— og den snedigste
af alle.
Extranummer.

Nr. 18   Redaktion og Annoncer: Axel Mauritsen, Kiosken, Allinge, Telefon 142   FREDAG, DEN 27. JANUAR 1939   Trykning, Ekspedition og Bogholderi: Gornitzkas Bogtrykkeri, Storeg., Allinge, Tlf. 74   27. Aarg.

Overenskomst mellem Staten, Bornholms Amtsraad og Allinge-Sandvig Kommune

Borgmester Alfr. Pedersens Bemærkninger til Overenskomsten i Byrådsmødet d. 25. Januar 1939

Naar den Overenskomst, vi nu har sluttet med Staten og Bornholms Amtsraad, foreligger til Byraadets Godkendelse, vil jeg knytte nogle Bemærkninger her til. Først vil jeg se paa, hvad der er Grunden til at Kommunen kom ud i de økonomiske Vanskeligheder, der er Baggrund for det hele. I 1913 havde Kommunen ca. 2700 Indbyggere. Der var paa den Tid 6 Stenhuggerier, der beskæftigede ca. 400 Arbejdere. Turistvæsenet var oparbejdet og gav fuld Beskæftigelse til de Virksomheder, som var indrettet herpaa. I 1914, da Krigen brød ud, forsvandt alle Turister i Løbet af 2 Dage. Det var hovedsagelig tyske Turister. Ved Krigens Udbrud forsvandt de og er ikke kommet igen senere. Ved Krigens Udbrud blev der ogsaa ført Forhandlinger om Salg af Hammerens Granitværk. Produktionen blev standset, og Staten købte Værket. Der blev dannet et Selskab til at drive Hammeren, men Resultatet var meget daarligt. Om vor Deltagelse heri har jeg tidligere redegjort og skal ikke komme nærmere ind herpaa ved denne Lejlighed. Stenindustrien kom ogsaa i Vanskeligheder paa Grund af Krigssituationen og laa paa det nærmeste stille.

Paa Grund af hele Situationens Udvikling rejste de af Kommunens Beboere, der kunde, andre Steder hen, hvor der var bedre Arbejds muligheder. De 2700 Indbyggere, der var i Kommunen i 1913, var i 1921 dalet til godt 2000. De beskæftigede Arbejdere i Stenindustrien, der i 1913 var ca. 400, var i 1921 gaaet ned til 74. De Virksomheder, der arbejdede i Stenindustrien, var gaaet ned fra 6 i 1913 til 3 i 1921. Naar man ved at Stenindustrien og Turistvæsenet er de bærende Faktorer m. H. til Kommunens Økonomi, vil man nemt kunne forstaa at det gik, som det gjorde. En medvirkende Aarsag til at det blev saa galt, som det blev, kan man vel nok tilskrive Anlæg af Vand- og Gasværk i 1911. Men trods det, vil sikkert alle, der kan erindre Forholdene m. H. til Vandforsyningen før den Tid, finde at det var rigtigt at anlægge Værkerne den Gang, de blev anlagt. Der var jo heller ingen af disse Mennesker, der kunde vide, at der vilde ud bryde en Verdenskrig i 1914. Det var heller ingen overilet Beslutning, der blev taget. Forarbejdet

stod paa helt fra 1907 til Værkerne stod færdigbygget 1911, altsaa i 4 Aar. Værkerne kostede ca. 300,000 Kr., og det er klart at Renter og Afdrag af denne Sum i høj Grad mærkedes paa Kommunens Udgifter, og ganske særlig naar Indtægterne tilmed svigtede.

Da Stenindustrien svigtede fuldstændigt i 1916, arbejdede der saaledes kun 104 Arbejdere i Værkerne her i Kommunen, og Turisterne svigtede ganske. Flere af de store Hoteller var helt lukkede, og Værterne blev Fiskehandlere, eller hvad de kunde faa fat paa, blandt andet stegte Sild til Eksport til Udlandet, saa der var ingen anden Udvej for Kommunen end at henvende sig til Staten om Hjælp.

Staten nedsatte et Udvalg — Udvalget af 4. Marts 1916 — til at undersøge Kommunens økonomiske Stilling, og paalagde Udvalget at føre en effektiv Kontrol med Kommunens Administration. Udvalget fik en meget vidtgaaende Bemyndigelse. — Udvalget kunde saaledes forlange Overslaget over Kommunens Indtægter og Udgifter og kunde modsætte sig Udgifter, selv om disse var optaget paa Overslaget, hvis man ikke fandt disse uomgængelig nødvendige. Ligeledes havde Udvalget Ret til at deltage i Byraadets og Ligningskommissionens Møder — om hvis Afholdelse Udvalget skulde have rettidig Meddelelse. Udvalget havde Ret til til enhver Tid at have Adgang til Kommunens Kontorer, og kunde til enhver Tid fordrø sig Kommunens Bøger og Regnskab med Bilag forelagt. Udvalget kunde lade sine Funktioner udføre ved en Fuldmægtig, naar man fandt det hensigtsmæssigt.

Udvalget kom til at bestaa af Amtmand Knud Valløe, Folketingsmand, Redaktør Hauge og Form. for Arbejderforsikringsraadet Gustav Phillipsen, Amtmand Valløe var Udvalgets Formand. Udvalget antog Amtsfuldmægtig Seidenfaden som Fuldmægtig, der fungerede som saadan til 1. Okt. 1919, derefter blev Amtsfuldmægtig Rosbach Udvalgets Sekretær og Fuldmægtig.

Da Amtmand Øllgaard kom til Bornholm som Amtmand, blev han udnævnt til Administrator for Allinge-Sandvig Kommune — med samme Beføjelser, som var tillagt det tidligere Udvalg. Den nuværende Administrator er Amtmand v. Stemann, der stadig fungerer

som saadan.

Det var en meget vanskelig Opgave, der var paalagt Udvalget. Naar man ser følgende Opstilling, vil man forstaa de Vanskeligheder Kommunen var ude for.

	Samlet ansl. Indtægt.	Kommunens saml. Udgifter.	pCt. af Indtægten.
1915/16	658,510	157,485	22,5
1916/17	634,020	144,064	22,7
1917/18	619,310	145,962	23,6
1918/19	644,110	184,051	28,6
1919/20	993,135	191,842	19,3
1920/21	1295,620	229,653	17,7
1921/22	1542,920	257,338	16,7

Men foruden at kontrollere Indtægter og Udgifter, skulde Udvalget ogsaa — om muligt — komme med Forslag til Besparelser. Der var ikke mange Steder, hvor der kunde spares, men et af de Steder, hvor Udvalget satte ind, var Skolevæsenet.

Vi har jo altid haft og har stadig en forholdsvis stor Udgift til vort Skolevæsen i Forhold til Kommunens Størrelse. Vi havde to selvstændige Skoler med hver sin Overlærer. Udvalget og Byraadet enedes om en Plan, hvorefter der skulde afskediges en Overlærer og en Lærerinde. — Da Planen blev forelagt Undervisningsministeriet, havde dette intet principielt mod denne, men henstillede at den først traadte i Kraft ved indtrædende Embedsledighed. — I Stedet vilde man yde et Tilskud til Skolevæsenet paa 4,700 Kr. aarlig. Ved en Lærerindes Afgang blev Tilskudet nedsat med 1,500 Kr., og ved en Overlærers Afgang med 3,200 Kr. Denne Ordning bestod til Overlærer Kofoeds Død i 1931.

Kommunens Udgifter til Forsørgelsesvæsenet var stigende. De unge dygtige Arbejdere var flyttet andre Steder hen, hvor der var bedre Arbejds muligheder, og de, der blev boende her, havde forringede Arbejds muligheder. — Af denne Grund blev Forsørgelsesudgifterne her i Kommunen større end i andre Kommuner. Da Udvalget har haft meget nøje Indseende hermed, kan vi ganske rolig gaa ud fra, at den enkelte, der har faaet Hjælp, ikke har faaet mere end til det allernødvendigste.

Renter og Afdrag paa Kommunens Gæld blev det samme, selv om Kommunens Folketal og Indtægter gik ned, ligesom Kommunens faste Udgifter ogsaa blev de samme. Alt dette var Forhold, som Kommunen ikke var Herre over, og hvor vi ikke kunde gøre fra eller til.

Udvalget saa da heller ingen Udvej end at indstille til Staten, at denne maatte træde hjælpende til. Staten traadte ogsaa til, og i Aarene 1916—1922 fik vi hvert Aar et Tilskud som et rentefrit Laan. Ved Hjælp heraf blev Skatteprocenten i Aarene 1916—17 til 1919—20 nedskrevet til 12 pCt. og i Aarene 1920—21 og 1921—22 til 14 pCt. I Løbet af disse Aar fik Kommunen rentefri Laan til et Beløb af 390,000 Kr. Hertil maa lægges et Laan paa 20,000 Kr., som Kommunen fik i 1930. Dette Laan er rente- og afdragsfrit til 1940, derefter skulde det afdrages med 2000 Kr. aarlig. I 1921 fik vi to Laan paa tilsammen 47,703 Kr. Disse Laan skulde forrentes og afdrages. Disse Laan er hele Tiden forrentede. — De er nedbragt til 40,612 Kr. 35 Øre, I 1926 blev Kommunen fritaget for at svare Afdrag til 1936. Den samlede Gæld til Staten androg den 1. April 1937 450,612 Kr. 35 Øre. Gælden til Amtet androg paa samme Tid 85,393 Kr. 57 Øre. — I 1936 fik Kommunen Tilsagn om et Stats tilskud paa 55,000 Kr. i Henhold til Loven af 7. April 1936 vedrørende ekstraordinært Statstilskud til Kommunerne. Af disse Penge fik Kommunen udbetalt 19,000 Kr. medens Staten tilbageholdt de 36,000 Kr. til Afdrag paa Kommunens Gæld til Staten og Bornholms Amtsrepartitionsfond. Staten beholdt 30,264 Kr., og Kommunens Gæld til Staten blev herved nedbragt til 420,348 Kr. 35 Ø. Bornholms Amt fik 5,736 Kr. og Kommunens Gæld til Amtet blev herved nedbr. til 79,657 Kr. 57 Ø.

Det sidste Laan til Driftsudgifter fik Kommunen i 1922. Kommunen skulde derefter klare sig selv. Tiderne var meget vanskelige, og Kommunen kunde ikke faa det til at gaa rundt. Man stod flere Gange overfor det Spørgsmaal at skulle lukke for alle Udbetalinger, da man ikke havde Penge til Udbetaling af Lønninger og andre Udgifter.

Under disse Forhold optog Byraadet uden Tilladelse Laan i Legatmidlerne og Kommunens Kapitalformue. Man kan forstaa det Synspunkt, Byraadet anlagde, at naar Pengene blev forrentede, kunde det være ligemeget, enten det var Kommunen, der forrentede dem eller et Pengeinstitut, men forsvare det kan man ikke. Selv om Nød bryder alle Love, har man

ikke Lov til dette. Det havde i den Situation været bedre at standse Udbetalingen et Stykke Tid, til der var truffet en Ordning paa anden Maade. Man kan vel heller ikke se helt bort fra, at Kommunens Regnskabsvæsen ikke var helt tidssvarende, og at man som Følge heraf ikke altid havde den fornødne Oversigt over det hele.

Byraadet vedtog da ogsaa 1927, at der skulde indføres en ændret Regnskabsform. Denne blev dog ikke effektiv før 1931.

Der har i Aarenes Løb været ført mange Forhandlinger. I 1924 foreslog Indenrigsministeriet en Ordning. Efter denne skulde 6 af Kommunens Laan omskrives til en ny Hovedstol og forrentes og afdrages over en lige saa lang Aarrække, som ved de oprindelige Laan. Staten skulde i 5 Aar give Afkald paa Renter og Afdrag paa de to Laan fra 1921. Amtsrepartitionsfonden skulde for samme Tidsrum give Afkald paa Renter og Afdrag af 3 Laan, ydet til Anlæg af Rønne-Allinge Jernbane. Amtsraadet kunde ikke gaa med hertil, og som Følge heraf blev hele Ordningen ikke til noget. — Kommunen havde ved Ordningen blevet lettet for en aarlig Udgift paa ca. 16,000 Kr.

I 1932 var man kommet saa langt, at Indenrigsministeren stillede et Forslag til en Ordning. Efter dette skulde Gælden til Staten nedskrives ganske betydeligt, foruden at Kommunen vilde faa en Rentelettelse. En Betingelse var det dog, at Amtsraadet nedskrev sit Tilgodehavende hos Kommunen i samme Forhold. Amtsraadet kunde ikke gaa med hertil, og som Følge heraf blev der heller ingen Ordning den Gang.

Jeg maa her indskyde, at Gælden til Bornholms Amtsrepartitionsfond er skyldige Amtsfondsbidrag for Aarene 1928-29, 1929-30 og 1930-31, som Kommunen ikke har kunnet betale, samt Rest paa Hammerlaanet, oprind. 13,000 Kr., nedbragt til 12,500 Kr.

I de senere Aar har der stadig været Forhandlinger løbende mellem Staten, Amtet og Kommunen. En væsentlig Grund til, at der ikke tidligere er opnaaet en Ordning, er, at Staten forlangte, at Spørgsmaalet om Ordningen af Gældsforholdet skulde ordnes baade for Staten og Amtet samtidig, og de Krav, Amtet stillede til Kommu-

*Magasin
I den Nord*

Billige Udsalgs Tilbud

Reklamesalg for vore gode og holdbare Dynetøjer, Hvidevarer og Gardiner

- Overdyne-Bolster prima, garanteret tæt og ægtefarvet Kval. grøn, blaa og rød pr. m 2,76
- Overdyne-Satin i vor prima Kval. grøn, rød, blaa pr. m 3,95
- Underdyne-Nankin 95 cm 1,68 88 cm 1,48
- Underdyne-Satin prima Kval. 2,32
- Dynebetræk hvide, srib. 130 cm brede 1,15 og 1,55
- do coul. srib. 98 Øre 1,16 1,46
- Lagenstout ubleget 125 cm bred pr. m 1,08
- do extra svær Kval. 130 cm br. pr. m 1,32 1,42
- Lagenstout bleget svær Kval. 130 cm br. pr. m 1,52
- do " " " 140 cm br. pr. m 1,58
- Blestout god ubl. Vare pr. m 82 Øre
- Dynebetræk hv. srib. Satin pr. Stk. 4,90 5,60
- do kulørte, blaa og røde pr. Stk 3,78 3,95
- Pyjamas Flonel pæne sribede pr. m 74 Øre
- Ubleget Flonel 72 cm br. pr. m 58 Øre
- Blomstret Flonel dobb. br. pr. m 82 Øre
- Medium pr. m 62 og 56 Øre
- Viskestykker et Parti extra billigt pr. Stk. 54 Øre
- do prima 1/1 Linn. pr. Stk. 1,06
- Haandklæder prima 1/2 Linn. pr. Stk. 1,06
- do prima 1/1 Linn. pr. Stk. 1,38
- Nævnte Viskestk. og Haandkl. er sømmede og m. Stropper
- Frotté-Haandklæder pr. Stk. 46 og 82 Øre
- do et Parti særlig gode og store pr. Stk. 1,22
- Hvide Frotté-Haandklæder i gode og holdbare Kval. pr. Stk. 1,30 og 2,10
- Parti-Karklude 11 Øre
- Gulvklude 23 Øre
- Køkkenhaandklæder 39 65 98 Øre
- 4 Stk. gode Støresstoffer udsælges for pr. m 1,70 2,90 3,20
- 3 Stk. gode Gardinstoffer pr. m 0,95 1,25 1,30
- Moderne tværstrib. Gardiner pr. m 0,86 1,10 1,48
- Marquisette coul. ensf. pr. m 78 Øre
- Etamine Køkkengardiner pr. m 48 og 50 Øre
- 4 Stk. Voile Gardiner udsælges til pr. m 68 og 85 Øre
- Marquisette Gardiner mønstrede pr. m 58 og 78 Øre
- Rester af Gardintøj, Hvidevarer, Bomuldstøj Kjøletøj og Silkestoffer

Der er endnu en Del Dame-, Børne- og Herretrikotage til meget billige Priser!
Særlig anbefales en slidstærk Florstrømpe i Modifarver til pr. Par 118 Øre

Husk de nedsatte Kjoler og Damefrakker
Se Vinduerne
Fritz Reusch
Telefon 5 Allinge

Averter i „Nordbornholm“
Under Udsalget hos Carl Larsen
Vestergade - Allinge
sælges flere Hundrede Par Sko til Priser, der ligger langt under Værdien.

Damesko	Herresko
5,00 6,85 7,85 9,85	7,85 9,85 11,85 12,85

Køb billigt Køb nu
Børnesko til smaa Priser

og begge kendt for deres Dygtighed, hver paa sit Felt.
Endvidere vil der blive vist en Film, og i Pausen bliver der Lejlighed til at indtage en lille Forfriskning - De studser maaske, men det er rigtig nok! Der er indrettet en lille interimistisk Bar i „Kino,” og den vil sikkert gøre Lykke.
Efter Koncerten drages der saa i Flok og Følge til Hotel Allinge, hvor Arvidsens Orkester modtager Dem med Dansemusik og her fortsættes Festen til Kl. 2
Overskuddet gaar til Radio-Hjælpefondet, der forrige Aar gratis opstillede 6 Apparater her paa Øen.

Flammevat
Tjærejute
Hørfro
Levertran
Parafinolie
Børneflasker
Sutter
Prima, Allinge

Varelotteriet
Til Varelotteriets 5. Trækning kan nye Spillere endnu købe Lod sedler til Fornylsesprisen. Fornylsen slutter Mandag den 6te Februar og Salget Tirsdag d. 7. Fornylses- og Salgspris 4,60. Nogle faa ledige Lodsedler haves til Salg. **J. B. Larsen.**

Der er 77401 Gevinster

i Varelotteriets 5. og 6. Trækning til et samlet Beløb af 1.131.015 Kr. Det koster kun **30 ØRE** mere at spille i begge Trækninger end i 6. Trækning alene.
5. Trækning begynder 8. Februar. Køb et Lod endnu i Dag!

VARELOTTERIET

ALMINDELIGT DANSK VARE- OG INDUSTRILOTTERI

Kollektion: Frøken Olga Koføed
Telefoncentralen - Allinge

Varm Blodpølse
faas hver Fredag fra Kl. 11
Dina Sørensen

Nu er det Tid at skære Pødeviste..
Bestillinger modtages
Podning og Beskæring udføres
Poul Jørgensen
Solbakken Allinge 168

UDSALG

HATTE fra 2 Kr. pr. Stk. HUER fra 50 Øre
RESTER af SILKE og FLØJL m. m.: halv Pris
Hvad ikke er nedsat: minus 25 pct. pr. Kont.

LOUISE LARSEN

»Mads i Møllan«

opføres af Rønne-Dilettanter paa Christensens Sal
Søndag den 5. Februar Kl. 20.
Det store 16 Mands Orkester medvirker.
Reserveret Plads: 2 Kr. Øvrige Pladser: 1,50 og 1,00 Kr.
Forsalg af reserveret Plads i KIOSKEN fra Mandag den 30. Jan.
Efter Underholdningen Dans
Allinge-Sandvig Gymnastikforening indbydes.
Allinge-Sandvig Sømandsforening

Lytterforeningen og Haandværkerforeningen i Allinge-Sandv. indbyder sine Medlemmer til
KONCERT-AFTEN i Nordbornholms KINO
Mandag den 30. Januar Kl. 20 pr.
Der medv. Pianisten POUL KOFOED og Koncertsangerinde Frk. TUT ANDERSEN. Desuden vises en Film.
Derefter selskabelig Sammenkomst med Dans
paa Hotel Allinge til Kl. 2
Billetter med Program a Kr. 1,25 faas hos: Gasværksbestyrer Koføed, Ingeniør Andersen, Skorstensfejer Nielsen og Hotelejer A. Frederiksen

Gode, brugte Komfurer

smaa og store, samt nogle **Kakkelovne** er billigt til Salg.
Gammelt Jern tages i Bytte.
M. Jørgensen,
Jernhandler, Allinge.

Haandvævning.

Halstørklæder, Frottéhaandklæder m. m. væves meget billigt.
Af Deres gamle kasserede Tøj væver jeg flotte Sengeforlignere.
Prøver fremvises gerne.
Elly Kuhre,
„Hammersly», Rutsker, Tlf. 10u

Til Salg.

1 Fjedervogn (Bæreevne 2000 kg)
1 Pladevogn, nylig hovedrepar.
1 svær Fastvogn byttes med en lidt mindre, 2 Arbejdsseler og nogle Læderhammelreb, 1 lille Plov sælges eller byttes billigt.
— Kaniner og Fjerkræ tages i Bytte.
K. W. Bech,
Tlf. Allinge 19.

En lidt ældre Husbestyrerinde

søges til 1. Februar til mindre Ejendom paa Nordlandet.
Billet mrk. »Husbestyrerinde« modtager Bladets Kontor.

Hjertelig Tak
for udvist Opmærksomhed ved vort Guldbryllup.
Laurensine og Anton Petersen.

Vor hjerteligste Tak
for venlig Deltagelse ved vor Mands og Faders Begravelse.
Paa Børns og egne Vegne.
Anna Grønwall.

Mindre Hus
i Hasle med stor Have og Udenomsplads er billigt til Salg.
Bladets Kontor anviser.

De Unge

indbydes til festligt Ungdomsmøde paa Menighedshjemmet Søndag den 29. ds. Kl. 19,30.
Sang og Musik, Oplæsning og fælles Kaffe bord.
Alle Unge indbydes.
K. F. U. M. og K.

Olsker

SKAT til Stat og Kommune for Januar Kvartal 1939 bedes indbetalt. Restancer for tidligere Kvartaler maa indbetales inden 15. Februar.
Sogneraadet.

Frelsens Hær

afholder Basar i Sandvig Lørd. den 28. Januar Kl. 20 paa den gamle Raadstue. Alle velkommen

All.-Sandv. Hjælpeforening

afholder Generalforsamling Tirsdag den 31. Januar Kl. 19,30 paa Forsamlingshuset Hammershus.
Bestyrelsen.

Sælges.

3 store Fjedervogne.
5 smaa do.
2 smaa do. med Patentaksler og Gummi.
1 Gig paa Gummi,
3 brugte Fastvogne, 1 og 2-sp.
1 do. svær, til Skovbrug.
2 svære Kælkeslæder.

Carl Pedersens Smede- og Maskinværksted
Telefon Allinge 98.

FODBOLD.

Danmarks Rigstræner **Sophus Nielsen** med Foredrag og Instruktionsfilm, optaget blandt engelske Professionals. Desuden en Landskampfilm
Nordbornholms KINO
Tirsdag den 31. ds. Kl. 20.
Entre 50 Øre, Børn 25 Ø.

HASLE og OMEGN

Hvorfor fryse naar De kører i Bil?

Min 7-Personers Chevrolet er forsynet med Varme, saaledes at der er dejlig lunt overalt.

Ring til Hasle
64

P. Westh
Hasle

Saa til Bager Jørgensen

naar det gælder

Rugbrød, Normalbrød,
Halvsigtebrød og Sigtebrød

Fremstillet af allerfineste Produkter

Alt i Finbrød anbefales

Smukt og stærkt til Borde og Gulve er **Terasso-Plader**

Leveres til Borde, Gulve m. m. færdigstøbt efter Maal.
Mange forskellige smukke Farve-Sammensætninger.

Brøndringe paa Lager i mange St.

Alt Murerarbejde udføres solidt
Murer Andr. Lind
Telefon Hasle 86

K. Hamfeldt Pedersen

Slagter- og Paalægsforretning

Altid 1. Kl. Varer

Varm Blodpølse hver Torsdag Middag

Telef. Hasle 49

ANDR. THOMSEN fortsætter UDSALGET

Særligt Tilbud:

20 pCt.
paa Ræve

og ellers den sædvanlige Rabat

Hasle Biograf

spiller paa Søndag en meget morsom Gøg og Gokke Film „I det vilde Vesten.“

Handlingen gaar i korte Træk ud paa, at en smuk ung Dame har arvet en Guldmine, men Skødet er blevet frataget hende. Gøg og Gokke forsøger under Masser af muntre Situationer og barokke Løjer, som kun disse to kan lave, at bringe Dokumentet tilbage i de rette Hænder.

Pressen har overalt fastslaaet Successen. Saaledes skriver Berl. Tidende: „Dejlige Løjer — Man ler og græder.“ Nationaltid. skrev efter Premierens: „Der faldt rigeligt med Kalkpuds ned i Filmen. Det samme vil ske med Biografernes Lofter, hvis ikke de sikres paa en særlig Maade. Saadanne Orkaner af Latter fremkalder Gøg og Gokke.“

Foruden vises to extra Numre, nemlig „Vildmanden fra Borneo“ og en morsom Tegnefilm, „Den slemme Bjørn.“ Man faar altsaa rigeligt for Pengene denne Aften.

KAFFE

Prøv min
specielle Kvalitet

— den er virkelig god

Einar Nielsen

Telefon Hasle 142

HASLE BIOGRAF

Søndag den 29. Kl. 20

Gøg og Gokke

i Filmen

„I det vilde Vesten“

En hylende grinagtig Film!

Ekstra: „Vildmanden fra Borneo“
og Tegnefilm: „Den slemme Bjørn“

Markmanns Kiosk

Hasle

Dag- og Ugeblade

Papirhandel

Cigarer og Tobak

Chokolade - Konfektur

Billeder indrammes

smukt og billigt

Stort Udvalg af Foto-
Rammer i Træ og Bronze

Fotograf **Charles Svendsen**
Hasle - Tlf. 66

Indleveringssted i Klemensker:
Rich. Nielsen - Tlf. Klemens 81

Saa til Isenkræmmeren!

FA. ANDR. KOFOD
Hasle

Varm Blodbudding

hver Fredag Middag.

A. LYSTER
Tlf. Hasle 74

SKOTØJ

Husk

min 1. Kl. Skotøjs-Reparation

Solidt Arbejde

Bedste Materialer

OTTO HANSEN

Torvet Hasle

Brødrene Anker

Jernstøberi og Maskinfabrik

Pumper - Vandindlæg

Bygnings-Støbegods

Komfurer

Telefon Hasle 2

Benyt Dem af Nordbornholms
billige Rubrik-Annoncer

Nu sælger vi ud...

og det bliver et reelt Udsalg

hvor

ALT er nedsat!

Altsaa en enestaaende Lejlighed til at forny Beholdningerne for smaa Penge. — Ikke Godtkøbsvarer, men det store kurante Lager

nedsat m. 25 20 10 pCt

Desuden

kan De faa rent Røverkøb paa en Masse gode Varer, som er særligt fremlagt:

Damefrakker, Pigefrakker, Kjoler. Sengetøj, Dynebetræk, Lagener, Haandklæder, Strømper, Trikotage og Masser af Rester.

Vi har ikke de største Annoncer...
men de mindste Priser!

Gaa til Udsalg i

Manufakturhuset

Erede Publikum!

En holdbar og smuk Frisur er De altid sikker paa, ved at lade Dem behandle i mine Saloner.

Jeg har nemlig Nutidens mest moderne Permanent-Apparat, hvor man ved Hjælp af fine Maaleinstrumenter nøjagtig forud kan konstatere, hvor meget Varme Haaret skal have, saa De derved ikke bliver udsat for tilfældigt Resultat. Byens førende Frisørsalon.

H. KOFOED

Herre- og Damefrisør — Storegade v. Irma
Bestil Tid. Telefon 124.

Hvorfor gaa over Aaen

efter Vand, naar De kan faa

ØL FRA HASLE

Eneste Bryggeri paa Nord-Bornholm

Støt altid den hjemlige Virksomhed og dette Blads Annoncer

Overenskomsten fortsat.

nen for at nedskrive sit Tilgodehavende, kunde Byraadet ikke gaa ind paa. Der blev fra Amtets Side stillet Krav om, at Allinge Sygehus skulde nedlægges, hvilket jo ogsaa havde været en god Forretning — for Amtet.

Der blev skitseret en Plan om, at Sygehuset skulde omdannes til en Stiftelse for kronisk Syge. Senere blev der stillet i Udsigt, at Sygehuset skulde omdannes til en Aandsvageanstalt. Disse Planer har dog ikke været længere end paa Overvejelsernes Stadium, da Byraadet ikke har kunnet gaa med hertil, idet man har set saadan paa det, at det ikke alene er et økonomisk, men ogsaa et kulturelt Spørgsmaal. Spørgsmaalet om Sygehusets Nedlæggelse er senere gledet ud, og Spørgsmaalet om Overtagelse af de af Amtets Veje, der ligger inden for Kommunens

Grænser, blev sat ind i Stedet for. Her er vi blevet enige, og Overenskomsten er godkendt af saavel Amts- som Byraad.

Overenskomsten

Den Ordning, der nu er opnaaet Enighed om, gaar ud paa:

STATEN

De to Laan fra 1921, til Rest Kr. 40.612,35 indfries straks. Kommunens øvrige Laan hos Staten, til Rest Kr. 379.736 nedskrives til 150.000 Kr. Disse forbliver rentefri, men afdrages med 3,750 Kr. halvaarlig i Løbet af 20 Aar, første Gang 11. Juni 1944. Kommunens Laan af Kapitalformuen bliver rentefri, men afdr. fra 11. Juni Termin 1948 m. 1000 Kr. 1/2 aarlig. Kommunens Laan af Legatmidlerne forrentes og afdrages fortsat med 600 Kr. halvaarlig, heraf er 4 pCt. af den til enhver Tid værende Restgæld Rente, Resten Afdr.

Det tilføjes, at naar Ordningen er gennemført, vil det særlige Tilsyn med Allinge-Sandvig Kommunes Administration blive ophevet senest 1. April 1940.

AMTET

Amtet eftergiver Allinge-Sandvig Kommune Restgælden paa Hammerlaanet 12.500 Kr., samt nedskriver de Amtfondsbidrag, som Allinge-Sandvig er i Restance med 17.157,57 Kr. til 50.000 Kr. Disse 50.000 Kr. betales med 5000 Kr. hvert Halvaar, første Gang 11. Juni Term. 1939. Kommunen overtager de af Amtets Veje, der ligger inden for Kommunens Grænser, ialt 4,386 km. Overtagelsen af Vejene regnes fra 1. April 1938. Amdsraadet har forpligtet sig til at udbygge Vejen mellem Allinge og Sandvig uden Udgift for Købstadskommunen. Allinge-Sandvig indgaar paa, saa snart man kan faa Tilskud hertil, at udbygge og

anlægge Vejen fra Strandvejen til Dr. Borchs Hus. Hertil yder Amtet gratis Ingeniørassistance (5000 Kr).

Ved de Forhandlinger, der er ført angaaende hele dette Spørgsmaal, har det været en Forudsætning fra Byraadets Side, at en Ordning af vore Forhold maatte være saadan, at Kommunen kunde overholde de Forpligtelser, der fulgte med denne. Jeg mener, at vi har opnaaet dette, og at Ordningen kan og skal holdes. Det er min Tro, at faar vi blot nogenlunde Forhold, saaledes at de forskellige Virksomheder og Kommunens Beboere faar Fred og Ro til at arbejde, skal det nok vise sig, at Ordningen bliver overholdt. Man har under de forskellige Forhandlinger stadig mødt Mistillid til Allinge-Sandvig Kommune. Dette maa vi synes er uberettiget. Der er fra Byraadets Side i de

senere Aar arbejdet paa at konsolidere Kommunen, saaledes at vi kunde overholde de Forpligtelser, vi paatog os ved en Ordning. Kommunens Stilling er forbedret i de senere Aar, hvad Kommunens Regnskaber for disse Aar ogsaa udviser. Jeg vil derfor anbefale Byraadet at tiltræde den Overenskomst, der foreligger.

Inden jeg slutter denne Redegørelse, vil jeg herfra bringe Folketingets Formand, Hans Rasmussen, og Landstingsmand, Borgmester Niels Nielsen en Tak for den Hjælp og Bistand, de har ydet os i den Tid, der er gaet. Det har været et stort og besværligt Arbejde, de har udført for os. De har begge en stor Andel i, at denne Overenskomst foreligger, og at den er saadan, som den er, og for dette er vi dem Tak skyldig.